

Asiakkaan itsearviointiin perustuvien toimintakykymittareiden käyttö kuntoutuksen suunnittelun ja arvioinnin tukena (AITO-hanke)

**Toimintakyvyn mittaaminen ja toimintakykytiedon hyödyntäminen
kuntoutuksen kehittämisessä
-webinaari 17.3.2023**

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Hankkeen nimi

Asiakkaan itsearviointiin perustuvien toimintakykymittareiden käyttö kuntoutuksen suunnittelun ja arvioinnin tukena
("AITO-hanke")

Användning av de patientrapporterade utfallsmåtten (PROM) som stöd för planering och utvärdering av rehabiliteringen

Using Patient Reported Outcome Measures (PROMs) to support rehabilitation planning and evaluation

Hyvinvointialueiden mittarit hankkeessa

	WHODAS 2.0	PROMIS Yleinen terveys	EuroHIS-8
Pohjois-Pohjanmaa	X	X	
Päijät-Häme	X	X	
Itä-Uusimaa	X		X
Kanta-Häme	X		
Pohjanmaa	X		
Satakunta	X		
Etelä-Karjala		X	
Pirkanmaa		X	

Esimerkkejä toimintakykymittareiden kysymyksistä:

- [WHODAS 2.0](#) (12 kysymystä)
 - Kuinka vaikeaa sinun oli viimeisten 30 päivän aikana:
 - Hoitaa kotityöt
 - Pitää yllä ystävyyssuhteita
 - Hoitaa päivittäinen työsi / opiskelusi
- [PROMIS Yleinen terveys](#) (10 kysymystä)
 - Missä määrin suoriudut päivittäisistä fyysisistä toimistasi, kuten kävelystä, portaissa kulkemisesta, ruokakassien kantamisesta tai tuolin siirtämisestä?
 - Miten usein sinua ovat vaivanneet tunne-elämän ongelmat, kuten ahdistuksen, masentuneisuuden tai ärtymyksen tunteet?
- [EuroHIS-8](#) (8 kysymystä)
 - Kuinka tyytyväinen olette kykyynne selviytyä päivittäisistä toiminnoistanne?
 - Kuinka tyytyväinen olette asuinalueenne olosuhteisiin?

1. Alkumittaus

- Kuntoutusjakson alkaessa
- Kuntoutuksen suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen toimintakykymittaria hyödyntäen

- Toimintakykymittari 1
- Toimintakykymittari 2*
- PASS
- Taustatiedot
- Mittarin käytettävyysskysymykset asiakkaalle

*Jos kaksi mittaria käytössä

Kuntoutusjakso

- Sisältö ja kesto vaihtelevat
- Asiakkaat täysi-ikäisiä
- Pääasiassa tuki- ja liikuntaelin-kuntoutusta
- Myös suoravastaanotto

2. Loppumittaus

- Kuntoutusjakson päättyessä
- Kuntoutuksen suunnittelu ja jatkon suunnittelu toimintakykymittaria hyödyntäen

- Toimintakykymittari 1
- Toimintakykymittari 2*
- PASS
- GRC
- Mittarin käytettävyysskysymykset asiakkaalle

Kysely ja ryhmähaastattelut ammattilaisille

Esimerkkejä hyvinvointialueiden asiakasryhmistä

- Terveysaseman fysioterapian yksilöasiakkaat (ei suoravastaanotto), ryhmään osallistuvat asiakkaat, kotikuntoutuksen asiakkaat
- Toimintakykyryhmä, Voitas-, LHT-, Tasapainoryhmät, Ikääntyneiden ja työikäisten keuhonhallintaryhmät
- Fysioterapian Voimaa vanhuuteen -ryhmät ja nivelrikkoryhmät
- Fysiatrian poliklinikan uudet 18+ vuotiaat TULES-asiakkaat (ei pre-op, ei kipukuntoutus)
- Fysioterapeutin suoravastaanotto
- Fysioterapeutin suoravastaanotto ja Tules-kuntosaliryhmä ja Seniori-kuntosaliryhmä

Mitä AITO-hankkeen taustalla?

- [Kuntoutuksen uudistamiskomitean ehdotukset kuntoutusjärjestelmän uudistamiseksi \(STM 2017\)](#)
- Kuntoutuksen tietopohja (KUTI) –hanke
TOIMIA-suositus v. 2020 [Aikuisten toimintakyvyn itsearviointi kuntoutumistarpeen tunnistamisessa ja kuntoutumisen seurannassa](#)

Mitä haluamme tietää?

- Mittareiden käytettävyys, hyödyllisyys kuntoutuksessa
 - asiakkaiden ja
 - ammattilaisten mielestä
- Mittareiden mittausominaisuudet
 - Miten mittareiden tuloksia tulisi tulkita?
 - Jos asiakas kokee tilanteensa muuttuneen, miten se näkyy mittarituloksissa?
 - Tärkeä tieto vaikutusten arvioinnissa
 - Voidaanko määritellä raja-arvoa, jolla asiakas kokee vointinsa riittävän hyväksi?
 - Tärkeä tieto tavoitteiden asettamisessa
- Mittareiden käyttöönoton edellytyksiä
 - Mitkä toimintatavat havaittu hyväksi?

Asiakkaiden ja ammattilaisten lukumäärä

	TAVOITE	TILANNE 3/2023
Asiakkaat	100 / hyvinvointialue = 800	Noin 350 vastannut alkumittaukseen, noin 80 loppumittaukseen
Ammattilaiset	Kaikki hankkeen aikana mittareita kuntoutuksen asiakastyössä käyttävät sosiaali- tai terveysalan ammattilaiset (suurin osa tod.näk. fysioterapeutteja, myös esim. toimintaterapeutteja, kuntohoitajia)	Noin 100 ammattilaista osallistunut koulutukseen syksyllä 2022

Aineistonkeruu päättyy touko-kesäkuussa 2023

1. Asiakkaiden toimintakykymittareiden vastaukset: alku- ja loppumittaus (WHODAS ja/tai PROMIS ja/tai EUROHIS-8 sekä GRC, PASS)
2. Kysely asiakkaalle mittarin käytöstä: alku- ja loppumittaus
3. Kysely ammattilaiselle mittarin käytöstä (maalis-toukokuu)
4. Ammattilaisten ryhmähaastattelut hyvinvointialueittain (huhtikuu) ja yhteinen haastattelu (touko-kesäkuu?)

Kiitos!

Otathan yhteyttä, jos haluat lisätietoja:

Päivikki Koponen, THL, vastuututkija
etunimi.sukunimi@thl.fi

Susanna McLellan, THL, tutkija
etunimi.sukunimi@thl.fi

Loppuraportti loppuvuodesta 2023